

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: + 387 (0) 33 723 550, www.vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

(Bosanski jezik)

**IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU
UREDA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
za 2011. godinu**

Sarajevo, februar 2012. godine

SADRŽAJ

1	UVOD	1
2	NADLEŽNOSTI UREDA ZA REVIZIJU.....	2
3	ZAKONSKI OSNOV ZA RAD UREDA	3
3.1	Aktivnosti u odnosu spram Parlamentarne komisije odgovorne za reviziju	3
4	ORGANIZACIJA UREDA ZA REVIZIJU	4
5	URED GENERALNOG REVIZORA I ZAMJENIKA GENERALNOG REVIZORA.....	4
5.1	Učešće u radu Koordinacionog odbora	5
5.2	Stručni kolegij Ureda za reviziju	6
6	KONTROLA KVALITETA RADA.....	7
7	REVIZIJA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	7
7.1	Sektor za finansijsku reviziju institucija Federacije BiH.....	11
7.2	Sektor za finansijsku reviziju institucija kantona	13
7.3	Sektor za finansijsku reviziju zavoda, fondova, općina i agencija	14
7.4	Sektor za finansijsku reviziju javnih preduzeća	15
7.5	Revizijsko mišljenje u revizijskim izvještajima	16
8	SEKTOR ZA REVIZIJU UČINKA.....	17
9	SEKTOR ZA INFORMACIONE TEHNOLOGIJE.....	18
9.1	Implementacija IT strategije i najznačajnije IT aktivnosti	18
9.2	IT revizija u funkciji finansijske revizije.....	19
10	ODJELJENJE ZA PRAVNE I OPĆE POSLOVE.....	19
10.1	Kadrovi	20
10.2	Javne nabavke.....	21
11	ODJELJENJE ZA FINANSIJSKO-RAČUNOVODSTVENE POSLOVE.....	21
11.1	Finansijsko poslovanje Ureda za reviziju u 2011. godini	22
11.2	Izvršenje Budžeta Ureda za reviziju za 2011. godinu	23
12	ODJELJENJE ZA LJUDSKE RESURSE, KOMUNIKACIJE I MEĐUNARODNE ODNOSSE	24
12.1	Edukacija uposlenih	24
12.1.1	Eksterna edukacija uposlenih	25
12.1.2	Interna edukacija uposlenih	25
12.1.3	Ostala edukacija uposlenih	25
12.2	Komunikacijska politika	26
12.3	Međunarodna saradnja	27
13	OSTALA SARADNJA UREDA ZA REVIZIJU	28
14	OSTALE AKTIVNOSTI UREDA ZA REVIZIJU.....	28
15	ZAKLJUČNI REZIME	28

1 Uvod

Vrhovna institucija za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine (Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovini) dužan je, u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine FBiH» br. 22/06), podnijeti Godišnji izvještaj o aktivnostima, koji pored informacija o poslovanju Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Ured za reviziju) sadrži i finansijski izvještaj Ureda za reviziju.

Godišnji izvještaj o aktivnostima Ureda za reviziju dostavlja se Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju.

Ured za reviziju, u svom radu, primjenjuje Međunarodne INTOSAI standarde revizije, odnosno ISSAI Okvir u Bosni i Hercegovini. Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (International Standards of Supreme Audit Institutions – ISSAI) sastoje se od dokumenata usvojenih od strane INCOSAI-a (Kongresa Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI), koji za cilj imaju upravljanje profesionalnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (VRI). Standardi obuhvataju preporuke u vezi sa zakonskim, organizacijskim i profesionalnim preduslovima, kao i način obavljanja, kako revizijskih, tako i svih drugih zadataka, koji se mogu povjeriti vrhovnoj revizijskoj instituciji. Pored toga, a prilikom revizije javnih preduzeća, u kojima država ima vlasnički udjel od 50% plus jedna dionica ili više, revizori se koriste revizijskim standardima Međunarodne federacije računovođa (IFAC).

Primjena Međunarodnih standarda revizije i Zakona o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine osigurava da uposlenici Ureda za reviziju i druge osobe, koje vrše bilo koje funkcije u vrhovnoj revizijskoj instituciji, rade u skladu sa profesionalnim pravilima. Ured za reviziju, u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i Međunarodnim revizijskim standardima donio je smjernice i druga akta neophodna za primjenu revizijskih standarda.

Kao nepolitična institucija, Ured za reviziju, u izvršavanju svojih nadležnosti, poštiva principe objektivnosti, nepristrasnosti, nezavisnosti i pouzdanosti, uz svakodnevnu primjenu općeprihvaćenih Međunarodnih standarda revizije. Vodič za reviziju javnog sektora, Vodič za kontrolu kvaliteta revizije, Etički kodeks za revizore u javnom sektoru, Procedure i smjernice za provođenje revizije, samo su neki od ključnih dokumenata, kojih se pridržava revizijsko osoblje u svom radu i koji su ujedno i garant za postizanje kvaliteta revizijskog rada i izvještavanja.

Nezavisnost Ureda za reviziju utvrđena je Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, a kao temeljni dokument za utvrđivanje nezavisnosti vrhovnih revizijskih institucija (članica INTOSAI-a) je Limska deklaracija o smjernicama za pravila revizije usvojena na IX Kongresu INCOSAI-a u Limi. U dokumentu je navedeno: „Vrhovne revizijske institucije mogu postići svoje ciljeve objektivno i efikasno samo ako su nezavisne od subjekata revizije i zaštićene od vanjskih uticaja“. ¹ Limska deklaracija utvrđuje da se nezavisnost vrhovnih revizijskih institucija ustanavljava ustavom, a zakonom vrhovne revizijske institucije detaljnije se definije ta nezavisnost, kako same

---

¹ Koordinacioni odbor VRI u BiH: INTOSAI revizijski standardi („Sl. glasnik BiH“, br. 5/2001.) i Okvir Međunarodnih standarda vrhovnih revizijskih institucija-ISSAI Okvir u Bosni i Hercegovini („Sl. glasnik BiH“, br.38/2011 i „Sl. novine FBiH“, br.30/2011).

revizijske institucije, tako i zaposlenika koji, u ime vrhovne revizijske institucije, obavljaju povjerenе zadatke.

Kroz provođenje revizija, Ured za reviziju je u 2011. godini, osigurao nezavisna mišljenja o izvršenju budžeta i finansijskim izvještajima, korištenju resursa i upravljanja državnom imovinom od Vlade FBiH, budžetskih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i javnih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, na koji način je doprinio pouzdanom obavještavanju o korištenju budžetskih sredstava, transparentnom i kvalitetnom upravljanju javnim prihodima, troškovima i imovinom u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Ured za reviziju je, u protekloj godini, blagovremeno informisao odgovorne institucije i javnost o svojim nalazima i preporukama, kroz pravovremeno i javno objavljivanje revizijskih izvještaja.

2 Nadležnosti Ureda za reviziju

Nadležnost Ureda za reviziju, u skladu sa odredbama Zakona o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine obuhvata sve javne institucije u Federaciji Bosne i Hercegovine. Prema Zakonu o reviziji, generalni revizor svake godine, nakon konsultacija sa zamjenikom generalnog revizora donosi godišnji plan revizija. U godišnjem planu revizija uključuju se zakonski obavezne revizije, a u skladu sa raspoloživim resursima (ljudskim i finansijskim) Planom se utvrđuju i revizije za koje ne postoji kontinuirana godišnja obaveza, a koje se određuju na osnovu kriterija za odabir klijenata za reviziju.

1. Obavezne revizije

- a) Parlament Federacije Bosne i Hercegovine;
- b) Predsjednik i potpredsjednici Federacije Bosne i Hercegovine;
- c) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine i njena ministarstva;
- d) Javni fondovi, zavodi i agencije.

2. Revizije za koje ne postoji kontinuirana obaveza

- a) Skupštine i vlade kantona na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine uključujući izvršenje kantonalnih budžeta;
- b) Općine na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine;
- c) Sve budžetske institucije koje se direktno finansiraju iz budžeta koje usvajaju parlament, skupštine kantona i općinska vijeća;
- d) Vanbudžetska sredstva koja mogu biti uspostavljena zakonom (na federalnom i kantonalm nivu);
- e) Sredstva koja su kao zajam ili grant za Bosnu i Hercegovinu osigurana nekoj instituciji, ili projektu u Federaciji Bosne i Hercegovine od međunarodnih tijela i organizacija;
- f) Sredstva osigurana iz budžeta bilo kojoj drugoj instituciji, organizaciji ili tijelu.

- 3. Nadležnost Ureda za reviziju obuhvata i preduzeće u kojem država ima vlasnički udjel od 50% plus jednu dionicu ili više;

- 4. Revizija uključuje i sve finansijske, administrativne i druge aktivnosti, programe i projekte kojima upravlja jedna ili više institucija iz gore navedenih tijela, uključujući procesiranje i prihode od prodaje imovine, privatizacije i koncesija.

Kod naprijed navedenih institucija Ured za reviziju nadležan je za:

- finansijske revizije,
- revizije učinka i
- specijalne revizije.

Ured za reviziju je svoje aktivnosti i zadatke u 2011. godini izvršavao u skladu sa usvojenim Planom i programom rada za 2011. godinu.

Prema spomenutom Planu u 2011. godini izvršena je revizija finansijskih izvještaja korisnika Budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine, budžeta kantona, vanbudžetskih fondova, agencija i preduzeća sa većinskim državnim kapitalom. U 2011. godini nastavljeno je obavljanje tri revizije učinka, čije okončanje je predviđeno u toku 2012. godine.

U skladu sa zakonskom obavezom, Ured za reviziju je podnio Javni izvještaj o reviziji Budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2010. godinu Parlamentu Federacije BiH, a konačni izvještaji o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja ostalih revidiranih korisnika za 2010. godinu dostavljeni su nadležnim organima i menadžmentu.

Svi izvještaji objavljeni su na Internet stranici Ureda za reviziju www.vrifbih.ba. Pored toga, Ured za reviziju je putem press-konferencija i drugih medijskih oblika izvještavanja upoznao javnost, poreske obveznike i druge zainteresirane subjekte sa nalazima Ureda za reviziju, u pogledu trošenja i upravljanja javnim novcem.

3 Zakonski osnov za rad Ureda

Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine FBIH» br. 22/06), uređeni su pravni položaj i sjedište, glavne funkcije Ureda za reviziju, rukovođenje, nadležnosti i ovlaštenja, osiguranje kvaliteta rada, izvještavanje i objavljivanje izvještaja, finansiranje, kao i druga pitanja od značaja za rad ove specijalizovane nezavisne revizijske institucije u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Ured za reviziju nije nadležan preduzimati nikakve aktivnosti, izvan onih koje se zahtijevaju Zakonom o reviziji, ako smatra da te aktivnosti nisu u skladu sa njegovim dužnostima, ili ukoliko bi njihovo obavljanje spriječilo ispunjenje obaveza Ureda za reviziju, prema Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Prema Zakonu o reviziji, Ured za reviziju u vršenju svojih dužnosti i nadležnosti, nezavisan je i ne podliježe upravljanju ili kontroli bilo koje druge osobe ili institucije, ako predmetnim Zakonom nije drugačije određeno.

Internim propisima, pravilima i procedurama Ureda za reviziju uređeno je funkcionisanje i rad Ureda za reviziju. U 2011. godini Ured za reviziju je unaprijedio interna normativna akata i prateće smjernice i procedure.

3.1 Aktivnosti u odnosu spram Parlamentarne komisije odgovorne za reviziju

Prema Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine regulisane su uzajamne obaveze Ureda za reviziju prema Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju i Parlamentarne komisije prema Uredu za reviziju.

Svi revizijski izvještaji završeni u 2011. godini dostavljeni su Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju. Rad s Parlamentarnom komisijom, u 2011. godini bio je otežan zbog činjenice da nije blagovremeno imenovan novi saziv Parlamentarne komisije, tako da je izvjesno vrijeme došlo da zastoja u poslovnoj komunikaciji Ureda za reviziju i Parlamentarne komisije odgovorne za reviziju. Krajem 2011. godine imenovana je Parlamentarna komisija odgovorna za reviziju i od tog trenutka saradnja se odvija na kvalitetnom nivou. Parlamentarna komisija je toku razmatranja izvještaja, koje je Ured za reviziju dostavio Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju, i o svakom izvještaju Parlamentarna komisija treba da doneše zaključak, koji će uputiti Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine.

I druge aktivnosti i obaveze, utvrđene Zakonom o reviziji, Ured za reviziju je u 2011. godini ispoštovao prema Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju, a predstavnici Ureda za reviziju su učestvovali i u radu sjednica Parlamentarne komisije, kada se na dnevnom redu Parlamentarne komisije raspravljalo o revizijskim izvještajima.

4 Organizacija Ureda za reviziju

Organizacija Ureda za reviziju utvrđena je Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta.

Poslovi iz nadležnosti Ureda za reviziju u 2011. godini vršeni su u okviru slijedećih organizacionih jedinica:

- Ured generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora;
- Sektor za finansijsku reviziju institucija Federacije BiH;
- Sektor za finansijsku reviziju institucija kantona;
- Sektor za finansijsku reviziju zavoda, fondova, općina i agencija;
- Sektor za finansijsku reviziju javnih preduzeća;
- Sektor za reviziju učinka;
- Sektor za informacione tehnologije;
- Odjeljenje za pravne i opće poslove;
- Odjeljenje za finansijsko-računovodstvene poslove;
- Odjeljenje za ljudske resurse, komunikacije i međunarodne odnose.

5 Ured generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora

U Uredu generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora Ureda za reviziju, u protekloj godini obavljani su najsloženiji poslovi iz nadležnosti Ureda za reviziju. Svi poslovi i zadaci koji su utvrđeni Planom i programom rada Ureda za reviziju za 2011. godinu izvršeni su blagovremeno. Sa rezultatima revizije, u toku protekle godine, Ured za reviziju je kontinuirano obavještavao nadležne institucije i organe, kao i sveukupnu javnost.

Pored redovnih aktivnosti uspješno su realizovani i drugi poslovi i zadaci koji su se javljali u toku godine, a nisu obuhvaćeni Planom i programom rada Ureda za reviziju. Menadžment Ureda za reviziju je sudjelovao u radu domova Parlamenta FBiH, kojom prilikom je generalni revizor imao izlaganja po izvještajima, koji su domovi Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine stavljali na dnevni red svojih sjednica.

Menadžment Ureda za reviziju sudjelovao je u više ad-hoc radnih sastanaka, na različite teme, sa predstavnicima međunarodne zajednice i drugih vladinih i nevladinih institucija. (npr. Svjetska banka - Kvaliteta javnog finansijskog upravljanja, i PEFA - Ocjena javnih rashoda i finansijske odgovornosti; DPL 2 – Drugi zajam za razvojne politike za javnu potrošnju, o korporativnom upravljanju u državnim preduzećima; Švedski državni ured za reviziju - Projekat razvoja revizije učinka; Transparency International u BiH – Finansiranje političkih partija u BiH; USAID – Projekt jačanja odnosa revizije i parlamentarnih komisija odgovornih za reviziju; Projekat PIFC-a; Kongres lokalnih i regionalnih vlasti Vijeća Evrope – Monitioring posjeta sa fokusom na Evropske standarde o području lokalne i regionalne demokratije – načelo Evropske povelje o lokalnoj samoupravi koje je BiH ratificirala 2002. godine itd.).

Predstavnici Ureda za reviziju bili su, po pozivu zainteresovanih strana, prisutni i na drugim sastancima kao npr. Centar za istraživačko novinarstvo, Centar za humanu politiku, Udruženje žiranata BiH itd.

Proteklu, 2011. godinu obilježila je PEER REVIEW (Kolegijalna revizija) vrhovnih revizijskih institucija u Bosni i Hercegovini. SIGMA - Međunarodna kolegijalna revizija provela je aktivnosti pregleda Ureda za reviziju u toku 2011. godini i u 2012. godini očekuje se Izvještaj SIGME o rezultatima izvršenog pregleda. Menadžment Ureda za reviziju više puta se susreo sa predstavnicima Međunarodne kolegijalne revizije i osigurao im sve tražene informacije, izvještaje, i druge njima relevantne podatke potrebne za izvršavanje kolegijalne revizije vrhovnih revizijskih institucija u Bosni i Hercegovini.

Na osnovu realizacije Plana i programa rada Ureda za reviziju za 2011. godinu, i drugih aktivnosti, koje su se paralelno odvijale uz redovan proces rada, sačinjen je ovaj izvještaj o radu Ureda za reviziju institucija u FBiH za 2011. godinu.

5.1 Učešće u radu Koordinacionog odbora

Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 12/06), Zakonom o reviziji institucija u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, broj 22/06) i Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik RS“, broj 98/05) uspostavljen je Koordinacioni odbor vrhovnih institucija za reviziju BiH (u dalnjem tekstu: Koordinacioni odbor).

U skladu sa spomenutim zakonima, propisane su nadležnosti Koordinacionog odbora: Uspostavljanje jedinstvenih vodiča i uputstava zasnovanih na Međunarodnim INTOSAI revizijskim standardima, odnosno ISSAI Okviru u Bosni i Hercegovini; Razmjena profesionalnih iskustava i težnja ka obezbjeđenju konzistentne kvalitete revizije; Organizacija i koordinacija razvojnih aktivnosti sva tri VRI-a u BiH; Dodjeljivanje revizijske odgovornosti za zajedničke aktivnosti; Određivanje predstavljanja u međunarodnim tijelima.

Generalni revizor i zamjenik generalnog revizora Ureda za reviziju institucija u FBiH su članovi Koordinacionog odbora i svoje aktivnosti, u tom tijelu u 2011. godini, provodili su u skladu sa Programom rada Koordinacionog odbora za 2011. godinu, koji je baziran na usvojenom Strateškom planu razvoja vrhovnih revizijskih institucija u BiH za period 2008-2012. godina.

Koordinacioni odbor, a time i Menadžment Ureda za reviziju institucija u FBiH, su svoje aktivnosti u 2011. godini posebno usmjerili na: dosljednu primjenu Međunarodnih revizijskih standarda; dogradnju pravnog sistema na području državne revizije; jačanje samostalnosti i nezavisnosti; izradu zajedničkih planova stručnog osposobljavanja

reviziskog osoblja i njihovoj realizaciji; zajedničko predstavljanje i učešće u međunarodnim institucijama i udruženjima vrhovnih revizijskih institucija u Evropi i svijetu sa svrhom korisne razmjene iskustava i ujednačavanja metoda rada.

Generalni revizor i zamjenik generalnog revizora Ureda za reviziju su, unutar djelovanja kroz rad Koordinacionog odbora, pratili aktivnosti na radu formiranih mješovitih radnih grupa iz tri VRI-a u BiH, u cilju izrade i ujednačavanja akata, izrade/ažuriranja vodiča za reviziju javnog sektora, vodiča za kontrolu kvaliteta revizije, Vodiča za IT strategiju, Načela revizije učinka, različitim uputstvima, smjernica, politika i sličnih akata, čijim je usvajanjem ostvaren preduslov da vrhovne revizijske institucije u BiH na ujednačen način izvršavaju svoju misiju i obaveze propisane zakonom, u skladu sa međunarodnim standardima revizije.

U 2011. godini Kordinacioni odbor VRI-a u BiH imao je dodatne aktivnosti vezano za Kolegijalni pregled (SIGMA) vrhovnih revizijskih institucija u BiH, a također, je preduzeo i pripremne aktivnosti za izradu izlazne strategije ili strategije samoodrživosti vrhovnih revizijskih institucija u Bosni i Hercegovini, nakon 2012. godine. Aktivno učešće Kordinacioni odbor VRI-a u BiH imao je i na konstruktivnim sastanacima vezano za ulogu i značaj parlamentarnih komisija odgovornih za reviziju.

Koordinacioni odbor vrhovnih revizijskih institucija u Bosni i Hercegovini, sredinom 2011. godine donio je Odluku o preuzimanju Okvira Međunarodnih standarda vrhovnih revizijskih institucija – ISSAI Okvira u Bosni i Hercegovini. Stupanjem na snagu ove Odluke prestaju da važe INTOSAI revizijski standardi („Službeni glasnik BiH“, broj 5/01) koji su zamijenjeni INTOSAI standardima revizije – ISSAI 100-400. Ostale dijelove ISSAI Okvira u BiH, Koordinacioni odbor vrhovnih revizijskih institucija u BiH, objavljivat će naknadno (sukcesivno).

5.2 Stručni kolegij Ureda za reviziju

Stručni kolegij Ureda za reviziju obrazovan je 2003. godine radi razmatranja i zauzimanja stavova o načelnim i drugim značajnjim pitanjima iz djelokruga rada Ureda za reviziju i davanja prijedloga i mišljenja generalnom revizoru i zamjeniku generalnog revizora.

Prema Poslovniku o radu Stručnog kolegija Ureda za reviziju (inoviran 2008.godine) uređen je način rada i sastav Stručnog kolegija Ureda za reviziju institucija u FBiH u užem smislu i Stručnog kolegija Ureda za reviziju institucija u FBiH u širem smislu (U daljem tekstu: Stručni kolegiji Ureda).

Sve značajnije aktivnosti Ureda za reviziju u prošloj godini analizirane su na sastancima stručnih kolegija Ureda za reviziju i o njima su zauzimani stavovi.

Pod rukovodstvom generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora, Stručni kolegij u protekloj godini održao je 9 sastanaka na kojima su, razmatrani i usvojeni Plan i program rada Ureda za reviziju za 2012. godinu i Izvještaj o poslovanju Ureda za reviziju za 2010. godinu. Pored toga, Stručni kolegij je razmatrao i zauzimao stavove o pripremnim dokumentima za obavljanje revizija; izvještajima izvršenih revizija (nacrti i konačni izvještaji); zatim o stručnim pitanjima koja su se javljala u postupku revizije; pitanjima o stručnoj obuci i usavršavanju uposlenih; nacrtima dokumenata i drugih propisa i općih akata iz nadležnosti Ureda za reviziju; finansijskom planu i realizaciji budžeta Ureda za reviziju; svim važnijim pitanjima iz oblasti rada Ureda za reviziju i načinu izvršavanja poslova i svim drugim složenijim pitanjima, koja su odredili generalni revizor i zamjenik generalnog revizora Ureda za reviziju.

6 Kontrola kvaliteta rada

Ured za reviziju kontinuirano prati i posebnim aktima reguliše da rad Ureda za reviziju bude u skladu sa važećim revizijskim standardima, pravilima i važećim propisima i vrši procjenu primjene i funkcionisanja predviđenog sistema i mjera sistema kontrole kvaliteta.

U 2011. godini Ured za reviziju je, pored obavljanja svakodnevnih poslova i zadataka, kontinuirano provodio aktivnosti na usavršavanju i prilagođavanju organizacije rada, načina rada i osiguranja sistema kontrole kvaliteta.

Ured za reviziju je, u 2011. godini revizije obavljao u skladu sa usvojenim (krajem 2008. godine) novim Vodičem za reviziju javnog sektora, kao jedinstvenim dokumentom, u čijoj izradi su učestvovali predstavnici vrhovnih revizijskih institucija u BiH (Ured za reviziju institucija BiH; Ured za reviziju institucija u FBiH; Glavna služba za reviziju javnog sektora RS) i koji se istovjetno primjenjuje u ovim revizijskim institucijama. Uz primjenu Vodiča za reviziju, kojim je utvrđena metodologija revizijskog rada, revizori Ureda za reviziju usmjereni su na ekonomično, efikasno i uspješno obavljanje revizije. Pored toga, primjenom Vodiča u toku rada, postiže se objektivno, nepristrasno, nezavisno i sigurno revizijsko mišljenje.

Također je, po istom principu zajedničkog rada tri vrhovne revizijske institucije u BiH, izrađen Vodič za kontrolu kvaliteta revizije (usvojen krajem 2008. godine - sa početkom primjene u 2009. godini). Implementacija Vodiča za kontrolu kvaliteta revizije kontinuirano se odvijala i u 2011. godini, a svrha ovog dokumenta je da osigura da vrhovne revizijske institucije u BiH, revizijski rad obavljaju na profesionalan način, uz visoko kvalitetan rezultat/izvještaje. Ovim dokumentom se također, osiguravaju smjernice o institucionalnim mjerama za unapređenje kvaliteta, koje se naročito odnose na upravljanje ljudskim resursima, institucionalnim rizicima i vanjskim odnosima. Vodičem za kontrolu definisan je značaj kontrole kvaliteta, posebno pouzdanost rezultata revizije, objektivnost provođenja iste, okvir revizije, vremenski okvir, jasnost, efikasnost i efektivnost.

Vodičem za kontrolu kvaliteta utvrđeni su principi kvaliteta VRI u BiH. Upravljanje kvalitetom revizije na nivou institucije; Kontrola kvaliteta; Monitoring kvaliteta i Procjena kvaliteta.

7 Revizija finansijskih izvještaja

U skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i usvojenim Planom i programom rada Ureda za reviziju za 2011. godinu, izvršena je revizija finansijskih izvještaja: Budžeta FBiH, budžeta kantona, izvanbudžetskih fondova, općina, agencija i preduzeća sa većinskim državnim kapitalom. Krajem 2011. godine kod 29 federalnih budžetskih korisnika, 8 kantona, 12 javnih preduzeća, 6 izvanbudžetskih korisnika i 8 općina izvršena je prethodna revizija finansijskih izvještaja za 2010. godinu, kojom je obuhvaćeno i praćenje primjene preporuka iz prethodne revizije, kao i analiza mjera preduzetih na osnovu tih preporuka.

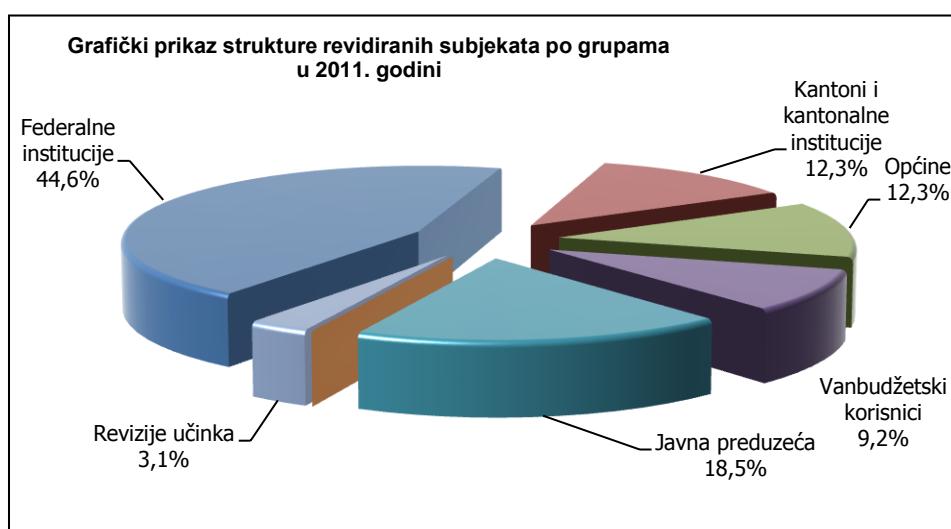
Ured za reviziju, u skladu sa usvojenim revizijskim standardima, prilikom vršenja revizije, pregleda finansijske izvještaje i pripadajuće račune institucija kod kojih se vrši revizija, sa ciljem procjene da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta.

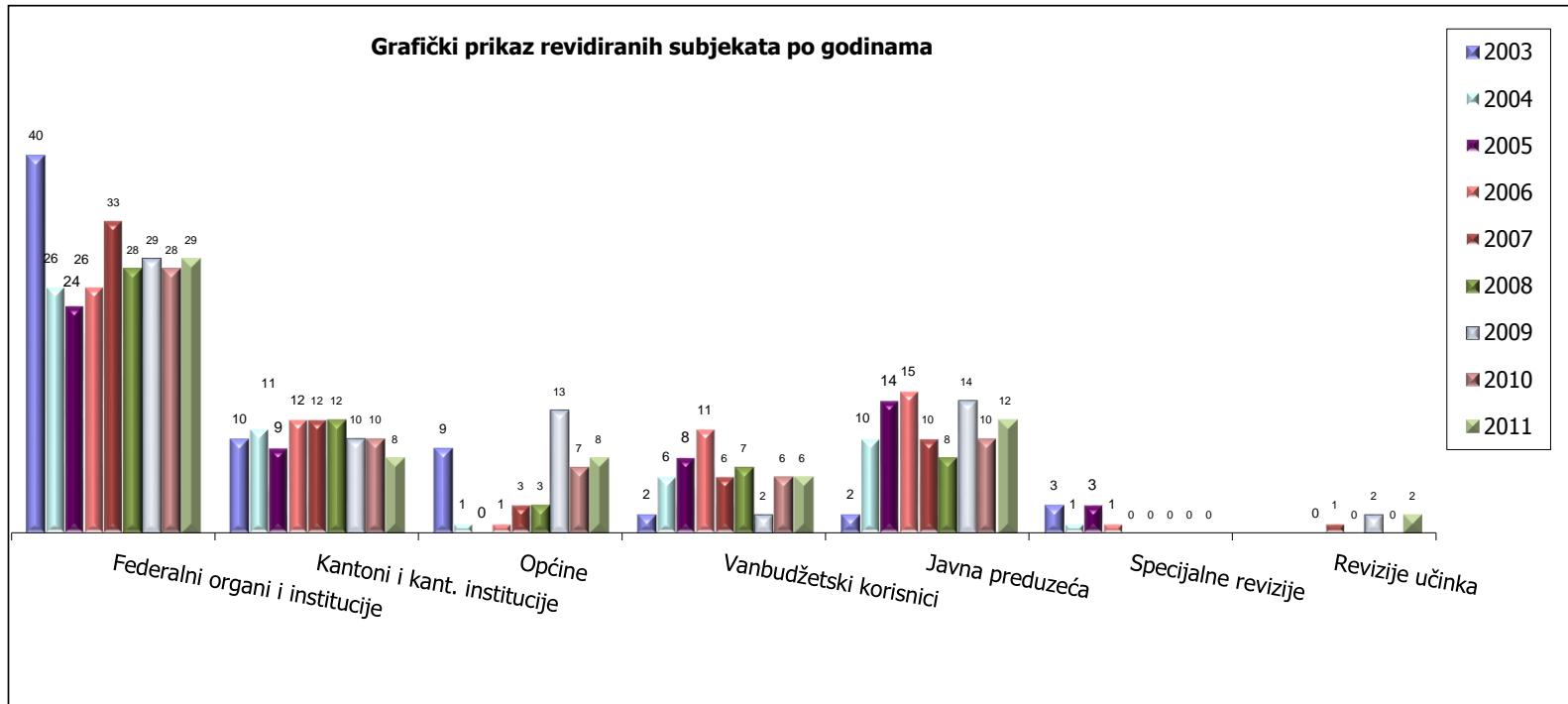
IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU UREDA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH ZA 2011. GODINU

Ured za reviziju, također, procjenjuje da li rukovodioci institucija primjenjuju zakone i propise i da li sredstva koriste za odgovarajuće namjene sa ocjenom finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistem interne kontrole.

U slijedećoj tabeli daje se prikaz revidiranih subjekata po godinama (2003-2011 godina). U 2011. godini izvršene su 63 revizije finansijskih izvještaja za 2010. godinu. Završene su i dvije revizije učinka. Pregled subjekata revidiranih u 2011. godini daje se u koloni 11.

R.br.	Subjekat revizije	Revidirani subjekti u 2003. godini	Revidirani subjekti u 2004. godini	Revidirani subjekti u 2005. godini	Revidirani subjekti u 2006. godini	Revidirani subjekti u 2007. godini	Revidirani subjekti u 2008. godini	Revidirani subjekti u 2009. godini	Revidirani subjekti u 2010. godini	Revidirani subjekti u 2011. godini
	1	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Federalne institucije	40	26	24	26	33	28	29	28	29
2	Kantoni i kantonalne institucije	10	11	9	12	12	12	10	10	8
3	Općine	9	1	-	1	3	3	13	7	8
4	Vanbudžetski korisnici	2	6	8	11	6	7	2	6	6
5	Javna preduzeća	2	10	14	15	10	8	14	10	12
6	Specijalne revizije	3	1	3	1	-	-	-	-	-
7	Revizije učinka	-	-	-	-	1	-	2	-	2
	UKUPNO	66	55	58	66	65	58	70	61	65

7.1 Sektor za finansijsku reviziju institucija Federacije BiH

Revizija konsolidovanih finansijskih izvještaja Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2010. godinu, provedena je na način da je izvršena revizija finansijskih izvještaja planiranih korisnika Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2010. godinu i o istim sačinjeni pojedinačni izvještaji, te reviziju finansijskih transakcija Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, koji se evidentiraju isključivo kroz Glavnu knjigu Trezora (budžetski prihodi, raspodjela prihoda budžeta, servisiranje unutrašnjeg duga i vanjski dug). Izvršena je revizija finansijskih izvještaja Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2010. godinu i 28 korisnika Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2010. godinu ili 45,90 % od ukupnog broja korisnika federalnog budžeta, u skladu sa Godišnjim planom i programom rada Ureda za reviziju za 2011. godinu. Također, treba naglasiti da je od ukupno planiranih sredstava Izmjenama i dopunama Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2010. godinu u iznosu od 1.863.333.532 KM revidirano 1.702.339.395 ili 91,36 %. Pored 24 subjekta revizije koji su revidirani u skladu sa Zakonom o reviziji, odabir ostalih revidiranih subjekata izvršen je na osnovu njihove značajnosti i veličine, iznosa sredstava odobrenih Budžetom Federacije Bosne i Hercegovine za 2010. godinu, kao i činjenice da li su isti revidirani u prethodnom periodu i dato revizijsko mišljenje o finansijskim izvještajima. Revizije su izvršene u periodu od novembra 2010. godine do juna 2011. godine. Obavljene revizije uključile su i praćenje provedbe preporuka iz prethodnih revizija, o čemu su upoznati budžetski korisnici pismenim, ili usmenim putem.

U konačnim izvještajima o izvršenim revizijama, po pojedinim budžetskim korisnicima, dati su nalazi i preporuke, kao i neovisna revizijska mišljenja, o tome da li finansijski izvještaji istinito i objektivno po svim bitnim pitanjima, prikazuju stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2010. godine, rezultate poslovanja i izvršenje budžeta korisnika budžeta za fiskalnu 2010. godinu, u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Pored izvještaja o izvršenoj reviziji, budžetskim korisnicima je, putem pisma menadžmentu, ukazano na propuste konstatovane u toku revizije, a koji zbog manje značajnosti nisu iskazani u navedenom izvještaju. Konačni izvještaji o izvršenim revizijama, prije dostavljanja Parlamentu FBiH (Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju), u skladu sa zakonskim propisima, bili su upućeni korisnicima budžeta na uvid i očitovanje. U ostavljenom roku revidirani subjekti su se očitovali na dostavljene izvještaje. Primjedbe koje su bile osnovane i dokumentovane inkorporirane su u konačne izvještaje, a za primjedbe koje nisu prihvaćene u pismu menadžmentu, koje je dostavljeno uz Konačan izvještaj, dato je detaljno obrazloženje. Konačni izvještaji, također, su dostavljeni Predsjedniku FBiH, Vladi FBiH, kao i Federalnom ministarstvu finansija. Nakon dostavljanja konačnih izvještaja Parlamentu FBiH isti su objavljeni na internet - stranici Ureda za reviziju www.vrifbih.ba. Dati nalazi i preporuke pružaju poreznim obaveznicima objektivnu informaciju o potrošnji javnih sredstava, a Parlamentu FBiH pouzdan i realan pokazatelj finansijskih kretanja.

Pregled datih mišljenja po revidiranim subjektima revizije , kao i očitovanje subjekata revizije, daje se u sljedećoj tabeli:

<i>Redni broj</i>	<i>Naziv korisnika budžeta</i>	<i>Iskazano mišljenje</i>					<i>Očitovanje subjekta revizije</i>
		<i>Bezuslovno</i>	<i>Isticanje predmeta</i>	<i>Mišljenje s rezervom</i>	<i>Negativno</i>	<i>Suzdržano</i>	
1	Budžet Federacije BiH			X			Da
2	Dom naroda Parlamenta FBiH		X				Da
3	Zastupnički dom Parlamenta FBiH			X			Da
4	Zajedničke službe Parlamenta FBiH			X			Da
5	Ured Predsjednika Federacije BiH			X			Da
6	Ured Podpredsjednika Federacije BiH			X			Da
7	Ured Podpredsjednika FBiH			X			Da
8	Vlada Federacije BIH			X			Da
9	Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH			X			Da
10	Federalno ministarstvo unutarnjih poslova		X				Da
11	Federalna uprava policije			X			Da
12	Federalno ministarstvo pravde			X			Da
13	Federalno ministarstvo finansija			X			Da
14	Federalna porezna uprava			X			Da
15	Federalno ministarstvo energije, rудarstva i industrije			X			Da
16	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija			X			Da
17	Federalna direkcija za civilnu avijaciju			X			Da
18	Federalno ministarstvo zdravstva			X			Da
19	Federalno ministarstvo trgovine			X			Da
20	Federalno ministarstvo prostornog uređenja			X			Da
21	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva			X			Da
22	Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata			X			Da
23	Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta			X			Da
24	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike				X		Da
25	Federalno ministarstvo kulture i sporta			X			Da
26	Federalno ministarstvo raseljenih lica i izbjeglica			X			Da
27	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke			X			Da
28	Federalno ministarstvo okoliša i turizma			X			Da
29	Federalna direkcija robnih rezervi			X			Da
UKUPNO					27	2	29

Struktura datih mišljenja u izvještajima o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2010. godinu korisnika federalnog budžeta, kao i u prethodne tri godine, daje se u sljedećoj tabeli:

<i>Mišljenje</i>	<i>2007. godina</i>		<i>2008. godina</i>		<i>2009. godina</i>		<i>2010. godina</i>	
	<i>broj</i>	<i>%</i>	<i>Broj</i>	<i>%</i>	<i>Broj</i>	<i>%</i>	<i>Broj</i>	<i>%</i>
Bezuslovno	1	3,6	0	0	0	0	0	0
Isticanje predmeta	2	7,1	1	3,5	0	0	0	0
Mišljenje s rezervom	25	89,3	25	86,2	27	96,43	27	93,1
Nepovoljno	0	0	3	10,3	1	3,57	2	6,9
Suzdržano	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno	28	100	29	100	28	100	29	100

Kao što se vidi, iz naprijed navedene tabele u izvještajima o izvršenim revizijama finansijskih izvještaja za 2010. godinu (Budžeta FBiH i 28 budžetskih korisnika) dato je 27 mišljenja s rezervom i 2 negativna mišljenje.

U ovoj godini je dato nepovoljno mišljenje za Budžet FBiH i Federalno ministarstvo rada i socijalne politike. Istimemo da su u provedenim revizijama, iako nije bilo materijalno značajnih grešaka, koje bi uticale na davanje nepovoljnog mišljenja, kod većeg broja budžetskih korisnika konstatovani značajni propusti u dosljednoj primjeni zakonskih i ostalih propisa u

revidiranoj godini. Napominjemo, a što je konstatovano i u pojedinačnim izvještajima o izvršenim revizijama, da dio budžetskih korisnika nije poduzimao aktivnosti na otklanjanju konstatovanih propusta.

7.2 Sektor za finansijsku reviziju institucija kantona

U skladu sa planiranim brojem, provedena je revizija finansijskih izvještaja 2010. godine budžeta u 8 kantona. O provedenim revizijama urađeni su izvještaji koji su objavljeni na web-stranici Ureda za reviziju. Konačni izvještaji o provedenoj reviziji i data mišljenja dostavljena su zakonodavnim i izvršnim tijelima kantona radi poduzimanja potrebnih mjera za otklanjanje uočenih nepravilnosti.

Planirana potrošnja javnog novca za funkcije 8 revidiranih kantona je 1.987.049.747 KM, dok su ostvareni prihodi i primici 1.858.666.138 KM što ukazuje da se javna potrošnja ne planira na osnovu ostvarivih prihoda.

Najveći dio javnog novca troši se za primanja uposlenih koji se finansiraju iz budžetskih prihoda, a njihov broj u 2010. godini je 48.308 u čemu: (Kanton Sarajevo 10.720; Tuzlanski kanton 9.908; ZE-DO kanton 8.124; Unsko-sanski kanton 5.598; Hercegovačko-neretvanski kanton 5.205; Srednjobosanski kanton 4.951; Zapadnohercegovački kanton 2.034; Hercegbosanski kanton 1.768). Broj uposlenih, čija primanja se finansiraju javnim novcem, kontinuirano raste. Najviše uposlenih je u obrazovnim institucijama i policiji (gotovo 90% ukupno uposlenih ili cca. 43.000).

Pregled izvršenja budžeta po kantonima za 2010. godinu u odnosu na 2009. godinu je slijedeći:

R.br.	Naziv kantona	Izvršenje 2009. god.	Izvršenje 2010. god.	Indeks (4/3)x100
		1	2	4
1.	Kanton Sarajevo	649.970.928	674.162.446	103.72
2.	Tuzlanski kanton	330.322.846	310.085.531	93.87
3.	Zeničko-dobojski kanton	248.930.199	245.306.999	98.54
4.	Unsko-sanski kanton	169.778.434	177.217.778	104.38
5.	Hercegovačko-neretvanski kanton	164.015.993	163.577.455	99.73
6.	Srednjobosanski kanton	141.121.151	146.618.721	103.89
7.	Zapadnohercegovački kanton	77.703.463	80.049.549	103.02
8.	Hercegbosanski kanton	52.432.493	61.647.659	117.57
Ukupno:		1.834.275.507	1.858.666.138	101.33

U slijedećem tabelarnom prikazu daje se pregled kantona i datih mišljenja o finansijskim izvještajima za 2010. godinu:

Redni broj	Naziv kantona	<i>Iskazano mišljenje</i>					<i>Očitovanje subjekta revizije</i>
		Bezustro vno	Isticanje predmeta	Mišljenje s rezervom	Negativno	Suzdržano	
1	Tuzlanski kanton			X			DA
2	Zeničko-dobojski kanton			X			DA
3	Unsko-sanski kanton				X		DA
4	Srednjobosanski kanton				X		DA
5	Hercegbosanski kanton				X		DA
6	Hercegovačko-neretvanski kanton				X		DA
7	Zapadno-hercegovački kanton				X		DA
8	Kanton Sarajevo				X		DA
		UKUPNO	0	0	2	6	0
							8

Kao što se vidi, iz naprijed navedene tabele, šest kantona je dobilo negativno mišljenje za objavljene finansijske izvještaje, a dva mišljenja s rezervom. Svih 8 subjekata očitovalo se na Nacrt izvještaja u ostavljenom roku. Samo je jedan (ZE-DO kanton) dostavio Uredu za reviziju program mjera za otklanjanje uočenih nepravilnosti, iako se radi o zakonskoj obavezi koja važi za sve revidirane subjekte.

7.3 Sektor za finansijsku reviziju zavoda, fondova, općina i agencija

U 2011. godini Ured za reviziju institucija u FBiH planirao je i izvršio reviziju finansijskih izvještaja za 2010. godinu kod 14 korisnika, čiji ukupni prihodi i primici iznose 2.183.985.518 KM, a broj uposlenih 3.771.

Od ukupno navedenih 14 korisnika, 6 korisnika su vanbudžetski fondovi i vanbudžetski korisnici, čiji ukupni prihodi i primici iznose 2.138.280.939KM, a broj uposlenih 3.266, a 8 korisnika su općine čiji ukupni prihodi i primici iznose 45.704.579 KM sa ukupnim brojem uposlenih od 505.

U sljedećem tabelarnom prikazu daje se pregled revizija koje je izvršio Sektor za finansijsku reviziju zavoda, fondova, općina i agencija i datih mišljenja o finansijskim izvještajima za 2010. godinu:

Redni broj	Naziv subjekta	Iskazano mišljenje					Očitovanje subjekta revizije
		Bezuslovno	Isticanje predmeta	Mišljenje s rezervom	Negativno	Suzdržano	
1	Federalni zavod MIO/PIO		X				DA
2	Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH		X				DA
3	Federalni zavod za zapošljavanje		X				DA
4	Agencija za privatizaciju u FBiH		X				DA
5	Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo		X				DA
6	JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo		X				DA
7.	Općina Prozor/Rama				X		NE
8	Općina Jajce			X			DA
9	Općina Kalesija			X			DA
10	Općina Busovača				X		DA
11	Općina Ključ			X			NE
12	Općina Stolac			X			DA
13	Općina Bužim			X			DA
14	Općina Vareš				X		DA
UKUPNO:		0	0	11	3		

Kako se vidi, iz naprijed navedene tabele, kod 11 revidiranih subjekata, izraženo je mišljenje sa rezervom, a kod tri subjekta revizije izraženo je negativno mišljenje.

Očitovanje na Nacrt izvještaja u ostavljenom roku dostavilo je 12 korisnika, dok se dva korisnika nisu očitovala.

7.4 Sektor za finansijsku reviziju javnih preduzeća

Ured za reviziju institucija u FBiH, u 2011. godini planirao je i izvršio reviziju finansijskih izvještaja za 2010. godinu kod 12 preduzeća sa većinskim vlasništvom države (50%+1 dionica). Revizija je planirana u preduzećima čiji je većinski osnivač i vlasnik Parlament Federacije BiH. Upravljanje revidiranim preduzećima vrše osnivači, putem prenesenih ovlaštenja na izvršne organe vlasti.

Knjigovodstvena vrijednost imovine revidiranih preduzeća je 10,443 milijardi KM. Vrijednost kapitala je 4,957 milijardi KM. Obaveze preduzeća sa izvještajnim periodom iznose 3,844 milijardi KM. Dva preduzeća (Radio-televizija FBiH i B&H Airlines) imaju veće obaveze od knjigovodstvene vrijednosti kapitala i to u iznosu od 10.254.490 KM.

Revidirana preduzeća ostvarila su neto dobit u iznosu od 176,4 miliona KM, od čega BH Telecom 136,1 miliona KM. Porez na ostvarenu dobit iskazalo je šest od ovih dvanaest preduzeća u ukupnom iznosu od 18,565 miliona KM, od čega se na porez na dobit BH Telecoma odnosi 16,551 miliona KM i HT Mosatr 1,342 miliona KM.

Tri preduzeća (Željeznice FBiH, B&H Airlines i Elektroprivreda BiH) iskazale su gubitke u poslovanju, u ukupnom iznosu od 75,599 miliona KM, od čega Željeznice FBiH 40,692 miliona KM, B&H Airlines 20.455 miliona KM, Elektroprivreda BiH 14,442 miliona KM.

Potraživanja od osnovne djelatnosti revidiranih preduzeća iznose 380,069 miliona KM, od čega Elektroprivreda BiH 162,678 miliona KM; Elektroprivreda HZHB 72,094 miliona KM; BH Telecom 55,306 miliona KM; HT Mostar 34,681 miliona KM; RTV Federacije BiH 10,157 miliona KM; BH pošta 7,065 miliona KM. Ostala preduzeća imaju pojedinačno manja potraživanja od 3 miliona KM i važno je napomenuti da su izuzev BH Telecoma i RTV Federacije kod ostalih javnih preduzeća potraživanja znatno veća u odnosu na prethodnu godinu.

Gotovina na dan izvještavanja iznosi 267,013 miliona KM, dok su kratkoročni finansijski plasmani iznosili 557,713 miliona KM. Najveći iznosi gotovine i kratkoročnih plasmana su kod BH Telecoma, Elektroprivrede BiH, Direkcije za ceste FBiH i BH Pošte i isti čine oko 86%.

Ukupan prihod iznosi 2,691 milijarde KM, a najveći prihod imala je Elektroprivreda BiH 885,087 miliona KM i BH Telecom 600,843 miliona KM.

Ukupni troškovi poslovanja su 2,495 milijarde KM, a tri preduzeća imaju veće troškove od prihoda, tako da su iskazali gubitak u poslovanju.

Sa izvještajnim periodom u revidiranim preduzećima, bilo je uposleno 17.501 uposlenika, od čega u Elektroprivredi BiH 5.028; Željeznicama FBiH 3.905; BH Telecomu 3.401; Elektroprivredi HZHB 1.815; Hrvatskim telekomunikacijama 1.474; BH Pošti 2.395 i Hrvatskoj pošti 689.

U slijedećem tabelarnom prikazu daje se pregled preduzeća i datih mišljenja o finansijskim izvještajima za 2010. godinu:

Redni broj	<i>Naziv javnog preduzeća</i>	<i>Iskazano mišljenje</i>					<i>Očitovanje subjekta revizije</i>
		Bezuslovno	Isticanje predmeta	Mišljenje s rezervom	Negativno	Suzdržano	
1	JP Direkcija cesta Federacije BiH d.o.o. Sarajevo			X			DA
2	Terminali Federacije d.o.o. Sarajevo						DA
3	Ceste d.d. Mostar			X			DA
4	B&H Airlines d.o.o. Sarajevo				X		DA
5	Željeznice Federacije BiH d.o.o. Sarajevo					X	DA
6	Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo			X			DA
7	Elektroprivreda HZHB d.d. Mostar			X			DA
8	BH Telecom d.d. Sarajevo			X			DA
9	Hrvatske telekomunikacije d.d. Mostar				X		DA
10	RTV Federacije BiH d.o.o. Sarajevo					X	DA
11	BH Pošta d.o.o. Sarajevo			X			DA
12	Hrvatske Pošte d.o.o. Mostar			X			DA
		UKUPNO	0	0	7	5	0
							12

Finansijski izvještaji revidiranih preduzeća, ni u jednom slučaju, nisu dobili pozitivno mišljenje revizora. Pet preduzeća dobilo je negativno mišljenje, dok je sedam preduzeća dobilo mišljenje s rezervom.

7.5 Revizijsko mišljenje u revizijskim izvještajima

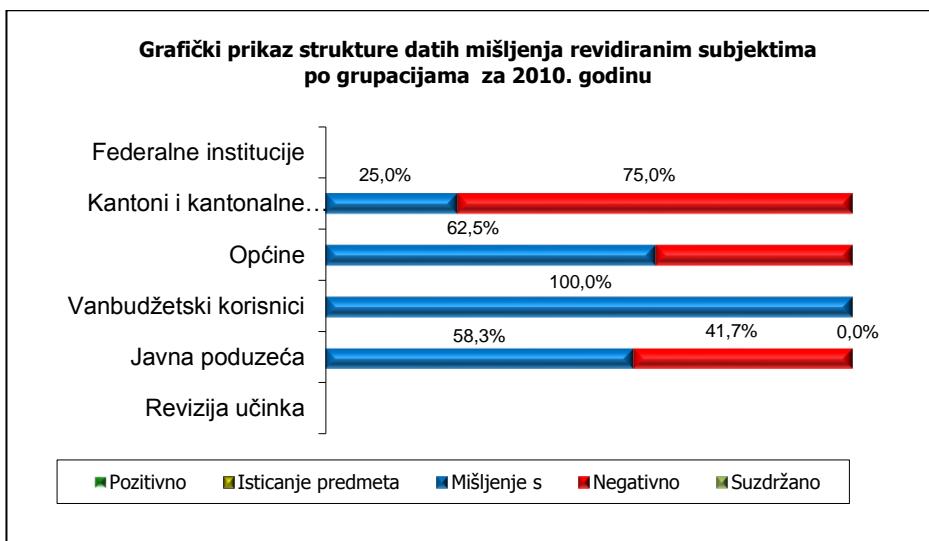
Revizijsko mišljenje ima standardiziranu formu (ISA 700 i 701; INTOSAI tačka 165; ISSAI 400 tačka 8), a potpisuje ga Menadžment Ureda za reviziju. Napomene uz revizijsko mišljenje se potpisuju u skladu sa pravilima svake od vrhovnih revizijskih institucija.

Prema Vodiču za reviziju javnog sektora, a u skladu sa ISA 700, 701 i ISSAI 400, zavisno od revizijskog nalaza i ocjena, revizijsko mišljenje može biti:

- Pozitivno (bez kvalifikacija)
- Sa skretanjem pažnje (isticanje predmeta)
- Sa kvalifikacijama (rezerva/uslovno i negativno)
- Suzdržavanje od davanja mišljenja

Pregled iskazanih revizijskih mišljenja po grupacijama korisnika Budžeta, za 2010. godinu dat je u slijedećoj tabeli:

R. br.	Korisnik budžeta	Iskazano mišljenje					Ukupno revidiranih subjekata
		Pozitivno	Isticanje predmeta	Mišljenje s rezervom	Negativno	Suzdržano	
	1	2	3	4	5	6	7
1	Federalne institucije	-	-	27	2	-	29
2	Kantoni i kantonalne institucije	-	-	2	6	-	8
3	Općine	-	-	5	3	-	8
4	Vanbudžetski korisnici	-	-	6	-	-	6
5	Javna preduzeća	-	-	7	5	-	12
6	Revizija učinka	-	-	-	-	-	-
	Ukupno	-	-	47	16	-	63

8 Sektor za reviziju učinka

Revizija učinka vrši pregled ili ispitivanje određenog aspekta poslovanja cijele ili dijela institucije, programa ili aktivnosti u pogledu ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti sa kojom institucija koristi svoje resurse, tako da provođenje ove vrste revizije zahtjeva duži vremenski period.

U prvoj polovini 2011. godini objavljena su dva konačna izvještaja revizije učinka na teme:

- „Upravljanje koncesijama u Federaciji BiH“i
- „Upravljanje primarnom zdravstvenom zaštitom u FBiH“.

Predstudije i glavne studije radila su dva revizijska tima, u kojima je u toku revizije dolazilo do promjena članova tima, što je imalo uticaja i na dužinu trajanja istraživanja. Tokom provođenja predstudije i glavne studije, te nacrta izvještaja stručnu podršku revizorima u radu dali su i predstavnici Švedskog državnog ureda za reviziju.

Tokom 2011.godine provedena su predstudijska istraživanja za nove revizije koje provode tri revizijska tima. Donesene su odluke o provođenju glavnih studija za revizije učinka na slijedeće teme:

- „Upravljanje vodama sa aspekta zaštite od poplava u Federaciji BiH“,
- „Analiza efikasnosti u sprovođenju programa zapošljavanja mladih bez radnog iskustva i
- „Razvoj malog i srednjeg poduzetništva u Federaciji BiH“.

Tokom prethodne godine, uz podršku Švedskog državnog ureda za reviziju, obavljeni su i seminari za uposlenike u reviziji učinka.

U izradi „Vodiča za reviziju učinka“ i „Vodiča za kvalitet revizije učinka“ aktivnu ulogu imaju revizori ovog sektora. Ove dokumente zajednički rade revizori učinka u okviru radne grupe za sve institucije VRI-a u BiH.

9 Sektor za informacione tehnologije

Računarski resursi na svim lokacijama Ureda za reviziju povezani su u lokalne računarske Windows klijent server računarske mreže, koje su putem Interneta i komunikacijskih linija Telecoma povezane u jedinstvenu računarsku mrežu Ureda za reviziju, sa centralizovanim upravljanjem i administriranjem u Uredu u Sarajevu. Serverska strana IT infrastrukture u Sarajevu je bazirana Win 2008 tehnologiji i konsolidovana primjenom tehnologije VMWare vritualizacije.

Svi uposlenici Ureda za reviziju koriste računala za svakodnevne poslovne i radne aktivnosti, imaju obezbijeđen pristup mreži i Internetu, a poslovna komunikacija se obavlja i putem elektronske pošte.

9.1 Implementacija IT strategije i najznačajnije IT aktivnosti

U izvještajnoj godini vršene su aktivnosti na implementaciji IT strategije u skladu sa akcijskim planom za tekuću godinu i Planom i programom rada Ureda za reviziju:

Implementacija softvera za upravljanje procesom revizije

Za nabavke softvera za upravljanje procesom revizije planirana su sredstva u budžetu Ureda za reviziju za 2012. godinu, koja nisu odobrena u iznosu dostačnom za nabavku licenci gotovog specijaliziranog softverskog paketa. Istražena je mogućnost razvoja softvera angažovanjem domaće softverske firme i u tu svrhu su održani sastanci sa zainteresiranim firmama o mogućim rješenjima za razvoj softvera po zahtjevima Ureda za reviziju.

Primjena softvera za analizu podataka u procesu revizije

Opšti softver za analizu podataka ACL, nabavljen prethodne godine se primjenjivao u dijelu finansijskih revizija subjekata na analizi masovnih podataka. Primjena softvera u finansijskoj reviziji doprinosi boljom kvaliteti vršenja revizije.

Poboljšanja na IT infrastrukturi

U toku godine zamijenjen je značajan broj zastarjelih laptopa koji su najvećim dijelom nabavljeni 2003. godine, iz donacije Švedskog državnog ureda za reviziju i na taj način ujednačene performanse klijentske strane IT infrastrukture sa serverskom. Dograđen je softver za izradu rezervnih kopija sistema za nove funkcionalnosti.

IT osoblje

U sektor je preraspoređen jedan revizor koji raspolaže vještinama programiranja u svrhu razvoja softvera.

Održavanje IT sistema

Kontinuirano se vrši nadgledanje ispravnosti rada kao i administriranje IT sistema. Osigurana je i vanjska podrška za održavanje hardvera, sistemskog softvera i help deska za korisnike IT sistema i IT osoblje. Osigurana je adekvatna antivirusna zaštita sistema.

Ostale IT aktivnosti

Svi revizionski izvještaji, izrađeni u toku godine, su pripremljeni i objavljeni na web - stranici Ureda za reviziju.

Vrši se kontinuirana objava na intranetu sadržaja stalnih dosjea subjekta revizije i radnih dokumenata iz procesa finansijske revizije.

Rađene su kompjuterske pripreme za štampu Javnog revizijskog izvještaja, izvještaja revizije učinka i ostalih materijala koji su štampani u toku godine.

9.2 IT revizija u funkciji finansijske revizije

Ured za reviziju je vršio IT revizije u funkciji finansijske revizije, u skladu sa zakonskim ovlastima, uz primjenu Vodiča za IT reviziju i u skladu sa COBIT kontrolnim ciljevima i najboljim IT praksama (ISO 27002).

Revidirane su grupe klijenata iz Plana revizija za izvještajnu godinu po Planu i na zahtjev revizijskih timova.

Kao i prethodne godine povećane su aktivnosti subjekata revizije na implementaciji IT projekata u kojima su angažovana značajna finansijska sredstva. Također, implementacija dijela IT projekata rezultira sistemima IT koji osigurava bolju kontrolu javnih prihoda i rashoda.

Najvažniji nalazi iz IT segmenta su:

- nepostojanje strategijskog planiranja IT razvoja,
- ne vrše se adekvatne analize i studije izvodljivosti IT projekata, kao ni kost benefit analize i svrha IT projekata,
- IT projekti se ne implementiraju u planiranom obimu i okviru planiranih finansijskih sredstva,
- nedovoljna preciznost kod definisanja projektnih zahtjeva,
- nejasni korisnici i svrha podataka koje će generirati IT sistemi,
- IT sistemi nisu na adekvatan način podržani - nedovoljan broj IT osoblja,
- nivoi sigurnosti IT sistema su ispod važećih sigurnosnih standarda.

Ured za reviziju je dao i preporuke:

- izrada strategija IT razvoja u skladu sa poslovnom strategijom i osiguranje sredstava za implementaciju projekta iz usvojenih strategija IT razvoja,
- obezbjeđenje svih potrebnih preduvjeta za uspješnu implementaciju IT projekata,
- izrađivati studije izvodljivosti i ekonomске opravdanosti za IT projekte,
- osiguranje adekvatne podrške IT sistemima,
- usklađivanje nivoa IT sigurnosti sa važećim IT sigurnosnim standardima.

10 Odjeljenje za pravne i opće poslove

U Odjeljenju za pravne i opće poslove, u 2011. godini, obavljali su se poslovi od značaja za ostvarivanje zadataka generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora, u segmentu koji se odnosi na poslove i zadatke ovog odjeljenja. Tokom cijele protekle godine praćena je primjena zakona, općih akata i drugih propisa.

Odjeljenje je obavljalo i poslove koji se odnose na prava, obaveze i odgovornosti uposlenika Ureda za reviziju, zatim sve poslove u vezi sa rješavanjem o svim pravima i dužnostima uposlenika, koji se odnose na radne odnose i poslove personalne evidencije, poslove u vezi sa statusnim pitanjima uposlenika Ureda za reviziju, planiranje i organizacija provođenja javnih nabavki i ostvarivanja saradnje sa drugim organizacijskim jedinicama.

Nadalje Odjeljenje je učestvovalo u izradi i donošenju izmjena i dopuna internih akata Ureda za reviziju (Pravilnik o plaćama, naknadama plaća i naknadama koje nemaju karakter plaća; Pravilnik o radu; Pravilnik o nabavci roba, vršenju usluga i ustupanju radova; Pravilnik o postupku direktnog sporazuma; Pravilnik o kancelarijskom poslovanju; Pravilnik o poklonima i reprezentaciji; Pravilnik o računovodstvu i finansijskom poslovanju; Pravilnik o naknadama troškova za službena putovanja; Pravilnik o korištenju IT, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Uredu za reviziju).

10.1 Kadrovi

Odjeljenje za pravne i opće poslove je u 2011. godini izvršilo aktivnosti vezane za prijem novih uposlenika Ureda za reviziju po konkursu. U toku 2011. godine izvršen je prijem šest novih uposlenika raspoređenih u finansijsku reviziju (četiri uposlenika) i reviziju učinka (dva uposlenika).

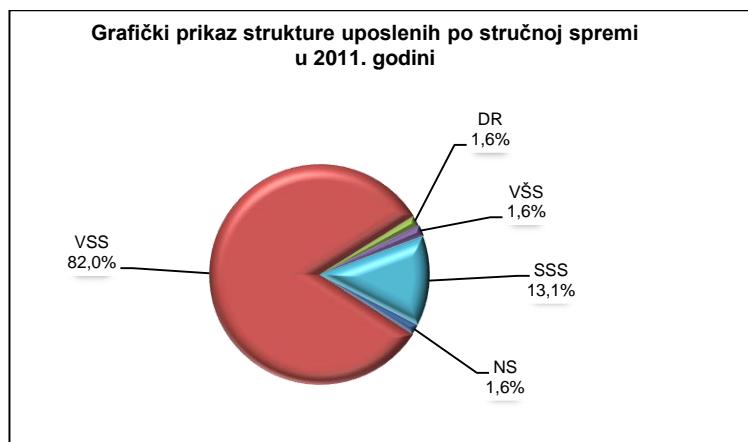
Na dan 31.12.2011. godine u Uredu za reviziju ukupno je uposlen 61 uposlenik.

Ukupna struktura uposlenih u Uredu u Sarajevu i područnim uredima u Bihaću, Tuzli i Mostaru je slijedeća:

Redni br.	Radno mjesto	Izvršilaca
1.	Menadžment	2
2.	Rukovodilac sektora	4
3.	Viši revizor	10
4.	Revizor za finansijsku reviziju	14
5.	Mlađi revizor u finansijskoj reviziji	4
6.	Pomoćnik u finansijskoj reviziji	6
7.	Revizor za reviziju učinka	2
8.	Mlađi revizor za reviziju učinka	4
9.	Pomoćnik za reviziju učinka	1
	Pomoćnik u IT reviziji	1
10.	Rukovodilac Odjeljenja za ljudske resurse, komunikacije i međunarodne odnose	1
11.	Šef Odjeljenja za fin. račun. poslove	1
12.	Šef Odjeljenja za pravne i opće poslove	1
14.	Referent za račun.- materijl. poslove	1
15.	Referent za obračun plaće i blag.posl.	1
16.	Referent za arhivu i biblioteku	1
17.	Administrator IT sistema	1
20.	Referent-tehnički sekretar	1
18.	Mlađi referent-tehnički sekretar	2
19.	Vozac	2
20.	Namještenik za održavanje čistoće	1
Ukupno		61

U slijedećoj tabeli prikazan je broj uposlenih po stručnoj spremi u sva četiri ureda:

Organizacijska shema	Broj uposlenih po stručnoj spremi, po uredima					
	Dr.	VSS	VŠS	SSS	NS	Ukupno:
Ured Sarajevo	1	35	1	4		41
Područni ured Mostar		7		2	1	10
Područni ured Bihać		3		2		5
Područni ured Tuzla		5				5
Ukupno :	1	50	1	8	1	61

10.2 Javne nabavke

U sklopu aktivnosti iz oblasti javnih nabavki, u 2011. godini Ured reviziju je:

- Izvršio sve aktivnosti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, kako bi se realizirale nabavke potrebne za redovno funkcionsanje Ureda za reviziju.
- Zaključio 18 (osamnaest) ugovora o nabavci roba i usluga od kojih su najznačajniji: nabavka putničkih automobila, nabavka usluga osiguranja imovine, lica i službenih automobila Ureda za reviziju za 2011. godinu, nabavka usluga štampe, kopiranja i knjigovezačkih usluga, održavanje i servisiranje vozila i nabavka autoguma, održavanje kompjuterske opreme, produženje licenci, održavanje sistemskog softvera i help desk-a, nabavka usluga smještaja osoblja Ureda za reviziju institucija u FBIH, nabavka kompjuterske opreme, goriva, kancelarijskog materijala, tonera, čišćenje prostorija u Uredu u Bihaću i Tuzli i drugo.

11 Odjeljenje za finansijsko-računovodstvene poslove

U 2011. godini Odjeljenje za finansijsko-računovodstvene poslove blagovremeno je obavilo sve tekuće računovodstveno-finansijske poslove, uz praćenje i osiguravanje pravilne primjene zakona i provođenje propisa iz oblasti računovodstva i finansija. Odjeljenje je izradilo Prijedlog plana budžeta Ureda za reviziju, kao i druge izvještaje u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Federaciji Bosne i Hercegovine. Predstavnik Odjeljenja je učestvovao u radu Komisije zadužene za izmjene i dopune Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Uredu za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i Pravilnika o plaćama, naknadama plaća i naknadama koje nemaju karakter plaća.

U toku je izrada godišnjeg obračuna za 2011. godinu, kao i izvještaj o finansijskom poslovanju Ureda za reviziju za 2011. godinu. Odjeljenje je kontinuirano obavljalo i sve druge poslove, koji se odnose na uposlenike, a u nadležnosti su ovog odjeljenja, evidentiranje i knjiženje faktura, obračun plaća i naknada, izdavanje putnih naloga, nabavka i izdavanje kancelarijskog i ostalog materijala, kao i sve druge poslove i evidencije koji se rade unutar Odjeljenja.

11.1 Finansijsko poslovanje Ureda za reviziju u 2011. godini

U skladu sa članom 5. Zakona o reviziji institucija u Federaciji BiH («Službene novine Federacije BiH», broj: 22/06), sredstva za rad Ureda za reviziju osiguravaju se u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.

U skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine, planiranje sredstava Ureda za reviziju zasniva se na Dokumentu okvirnog budžeta, koji obuhvata najmanje fiskalnu godinu i dvije naredne fiskalne godine.

Odjeljenju za finansijsko – računovodstvene poslove sačinjen je Prijedlog budžeta Ureda za reviziju, za rashode i izdatke predviđene za trogodišnji period (budžetsku godinu i naredne dvije). Prijedlog plana Budžeta sačinjen je na osnovu analize troškova i izvršenja budžeta za prethodne dvije godine i procjene troškovnih pozicija u narednom periodu, prema broju i strukturi uposlenih, planu prijema novih uposlenika, potrebnih nabavki sredstava za rad, kako bi se poslovi i zadaci mogli obavljati blagovremeno i prema postavljenom planu i programu rada Ureda za reviziju.

S obzirom, da u zakonskom roku nije usvojen Budžet Federacije BiH za 2011. godinu, finansiranje u prva tri mjeseca vršeno je na osnovu Odluke o privremenom finansiranju Federacije Bosne i Hercegovine za razdoblje Januar-Mart 2011. godine, koja je usvojene od strane Parlamenta Federacije BiH 27.01.2011. godine.

Usvajanjem Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2011. godinu 30.03.2011. godine, («Službene novine Federacije BiH», broj 14/11) Uredu za reviziju su odobrena sredstva za 2011. godinu, u iznosu od 3.437.745 KM i umanjena u odnosu na naš prijedlog u iznosu od 117.672 KM.

Na osnovu instrukcija Federalnog ministarstva finansija federalni budžetski korisnici su trebali sačiniti korekcije potrebnih sredstava za 2011. godinu u cilju sačinjavanja Rebalansa Budžeta FBiH.

U odjeljenu za finansijsko-računovodstvene poslove sačinjen je prijedlog Rebalansa u skladu sa realnim procjenama o potrebnim budžetskim sredstvima u kome su iskazane potrebe kao u prvom prijedlogu Budžeta Ureda za reviziju za 2011. godinu.

Usvajanjem, Izmjena i dopuna Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2011. godinu (Rebalans) od 08.08.2011. godine, budžetska sredstva Ureda za reviziju umanjena su za 58.878,00 KM, pa je odobreni budžet po Rebalansu iznosio 3.378.867,00 KM.

Zbog umanjenja sredstava u odnosu na zahtjev Ureda za reviziju, u prijedlogu plana Budžeta i ponovnim umanjenjem sredstava Rebalansom, u drugoj polovini 2011. godine na pojedinim pozicijama nije bilo raspoloživih sredstava za izmirenje prispjelih obaveza.

U skladu sa zakonskom procedurom, Ured za reviziju je 19.09.2011. godine, podnio Zahtjev za odobrenjem dodatnih sredstava iz Tekuće rezerve Vlade Federacije BiH u iznosu od 44.600,00 KM. Sredstva su odobrena, Odlukom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, broj 1436/11 od 22.12.2011. godine, na ekonomski kod 6132 – „Izdaci za energiju“ u iznosu od 26.000,00 KM, - 613400 – „Nabavka materijala i sitnog inventara“ u iznosu od 9.100,00 KM i – 6135 – „Izdaci za usluge prijevoza i goriva“ u iznosu od 9.500,00 KM.

Kako je nedostatak sredstava i neblagovremeno rješavanje i odobravanje sredstava iz Tekuće rezerve dovelo do problema u radu i obavljanju redovnih poslova i zadataka iz

osnovne nadležnosti Ureda za reviziju, u cilju prevazilaženja nastalih problema u finansiranju rada Ureda za reviziju prema važećim zakonskim propisima podnijet je Zahtjev Federalnom ministarstvu finansija za unutrašnju preraspodjelu sredstava. Federalno ministarstvo finansija blagovremeno je odobrilo unutrašnju preraspodjelu Rješenjem od 18.11.2011. godine, sa stavke naknade troškova zaposlenih u iznosu od 42.000,00 i stavke tekućeg održavanja u iznosu od 5.000,00 KM na pozicije: putnih troškova u iznosu 30.000,00 KM, izdaci za komunalne usluge u iznosu od 12.000,00 KM i izdatke za usluge prevoza i goriva u iznosu 5.000,00 KM.

Ukupno su ostvareni rashodi i izdaci Ureda za reviziju u 2011. godini u iznosu 3.302.023,00 KM.

Izvršenje budžeta za 2011. godinu iznosi 96,5% u odnosu na odobrena sredstva.

11.2 Izvršenje Budžeta Ureda za reviziju za 2011. godinu

U slijedećoj tabeli daje se prikaz izvršenja Budžeta Ureda za reviziju po troškovnim pozicijama:

R.B.	Konto	O P I S	Odobreni Budžet za 2011. godinu	Rebalans	Preras- podjela	Tekuća rezerva	Ukupno budžet za 2011.	Ostvareni rashodi i izdaci za 2011.g.	Indeks (9:8)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	611	Plaće i naknade troškova uposlenih	2.595.044	2.574.285			2.532.285	2.485.564	98
1.1	6111	Bruto plaće i naknade	2.325.777	2.325.777			2.325.777	2.298.960	99
1.2.	6112	Naknade troškova uposlenih	269.267	248.508	-42.000		206.508	186.604	90
2.	6121	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	244.207	244.207			244.207	241.666	99
2.1	6121	Doprinosi poslodavca	244.207	244.207			244.207	241.666	99
3.	613	Izdaci za materijal i usluge	433.494	395.375	42.000	44.600	481.975	425.163	88
3.1	6131	Putni troškovi	161.968	137.721	+30.000		167.721	167.070	100
3.2	6132	Izdaci za energiju	42.807	37.003		26.000	63.003	49.849	79
3.3	6133	Izdaci za komunalne usluge	48.300	45.209	+12.000		57.209	53.176	93
3.4.	6134	Nabavka materijala	30.900	26.456		9.100	35.556	33.977	96
3.5.	6135	Izdaci za usluge prevoza i goriva	24.015	21.990	+5.000	9.500	36.490	31.488	86
3.6.	6136	Unajmljivanje imovine i opreme	8.410	7.769			7.769	7.705	99
3.7.	6137	Izdaci za tekuće održavanje	52.200	49.069	- 5.000		44.069	31.244	71
3.8.	6138	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga	14.794	22.894			22.894	12.067	53
3.9.	6139	Ugovorene usluge	50.100	47.264			47.264	38.587	82
4.	614	Grantovi višim nivoima	30.000	30.000			30.000	27.600	92
4.1.	6141	Grant za Koordinacioni odbor	30.000	30.000			30.000	27.600	92
5.	821	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	135.000	135.000			135.000	122.030	90
5.1	8213	Nabavka opreme	130.500	130.000			130.000	117.031	90
5.2	8215	Nabavka stalnih sreds. u obliku prava	4.500	5.000			5.000	4.999	100
		UKUPNO	3.437.745	3.378.867	0	44.600	3.423.467	3.302.023	97
						3.423.467			

12 Odjeljenje za ljudske resurse, komunikacije i međunarodne odnose

U Odjeljenju za ljudske resurse, komunikacije i međunarodne odnose u 2011. godini, obavljali su se poslovi od značaja za Ured za reviziju, u segmentu koji se odnosi na poslove i zadatke ovog odjeljenja. Aktivnosti Odjeljenja bile su usmjerenе na izražajniju eksternu i internu komunikaciju, na unapređenje kadrovske politike, implementaciju strateškog plana stručnog osposobljavanja osoblja, praćenju radne učinkovitosti osoblja, kontrole kvaliteta rada, promovisanja principa Etičkog kodeksa revizora i Kodeksa poslovnog ponašanja, kao i ukupnog razvoja Ureda za reviziju.

U skladu sa usvojenim dokumentom „Strategija obuke kadrova u vrhovnim revizijskim institucijama u Bosni i Hercegovini“ (usvojen od strane Koordinacionog odbora vrhovnih institucija za reviziju u BiH), u 2011. godini posebna pažnja posvećena je stručnom usavršavanju i osposobljavanju osoblja Ureda za reviziju, kao i stvaranju optimalnih uslova za rad i razvoj ljudskih resursa, kao jednom od značajnijih faktora u ukupnom institucionalnom razvoju Ureda za reviziju.

Odjeljenje je kontinuirano obavljalo i sve druge poslove, zavisno od zahtjeva eksternog okruženja, kao i poslove koji su uslijedili po usvajanju dokumenata iz oblasti ljudskih resursa, komunikacija i međunarodnih odnosa. Također je učestvovalo u izradi internih dokumenata, smjernica i procedura. Predstavnik Odjeljenja je učestvovao u radu Komisije zadužene za izmjene i dopune Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Uredu za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i Pravilnika o plaćama, naknadama plaća i naknadama koje nemaju karakter plaća. Predstavnik Odjeljenja sudjelovao je i u provođenju konkursnih procedura za prijem uposlenika i bio je član konkursne komisije prilikom provođenja testiranja, obavljanja intervjeta i predlaganja kandidata za izbor.

Odjeljenje je kontinuirano vršilo ažuriranju personalnih podataka uposlenih vezano za stručno obrazovanje, nadogradnju i napredovanje, kao i druge podataka iz oblasti ljudskih resursa. Unutar Odjeljenja vođene su i druge evidencije (statistički podaci) potrebni za eksterne korisnike, predstavnike medija, nevladinih organizacija i drugih zainteresiranih strana.

U 2011. godini obilježena je godišnjica rada Ureda za reviziju institucija u FBiH (jedanaest godina). Tom prigodom održano je radno druženje svih uposlenika Ureda za reviziju. Organizirana je Panel-diskusija na temu revizije, kojom prigodom su razmijena mišljenja i iskustava iz revizije, u cilju unapređenja rada i postizanja zavidnih rezultata u radu.

12.1 Edukacija uposlenih

Ured za reviziju, od svog osnivanja posebnu pažnju posvećuje kontinuiranoj obuci svih uposlenika i u tom pogledu rukovodstvo Ureda za reviziju nastoji osigurati svim uposlenicima stručnu edukaciju, iz domena djelatnosti koju obavljaju. Stručno osposobljavanje se izvodi uz poštivanje principa da svi uposlenici imaju istu mogućnost da budu educirani, bilo da se radi o eksternoj edukaciji, ili unutrašnjoj, u organizaciji Ureda za reviziju. Uposlenicima je omogućena i interna edukacija, uz korištenje raspoložive stručne literature, koju obezbjeduje Ured za reviziju.

U 2011. godini stručno osposobljavanje uposlenih vršilo se:

- Eksternom edukacijom uposlenih;
- Internom edukacijom uposlenih;
- Ostalom edukacijom uposlenih.

12.1.1 Eksterna edukacija uposlenih

Eksterna edukacija, u organizaciji Švedskog državnog ureda za reviziju, predviđena «Planom projektnih aktivnosti za 2011. godinu» (usvojenim od strane VRI-a u BiH i Švedskog državnog ureda za reviziju), vršena je tokom cijele godine i uglavnom se odnosila na reviziju učinka. Navedena edukacija, obuhvatila je osposobljavanje revizora učinka, uz istovremeno provođenje revizija učinka. Predstavnici Švedskog državnog ureda za reviziju imali su stalnu koordinaciju sa Uredom za reviziju i po potrebi su održavali zajedničke sastanke i radionice sa revizorima Ureda za reviziju, a također su dali određeni doprinos u radu zajedničkih radnih grupa na nivou VRI-a u BiH, koje je imenovao Koordinacioni odbor institucija za reviziju u BiH, a koji su se odnosili na oblast revizije učinka.

Što se tiče drugih eksternih edukacija (seminari, sastanci, radionice, simpoziji ili drugi skupovi) nešto je smanjen broj u 2011. godini u odnosu na dosadašnje godine, s obzirom da se pristupilo krajnjim uštedama, tako da je napravljen plan koliko svako od uposlenika godišnje može pristupiti tim seminarima.

U toku 2011. godine Ured za reviziju je uposlenicima omogućio prisustovanje na 12 eksternih seminara iz oblasti računovodstva i revizije i tim seminarima su prisustvovala 36 uposlenika. Pored toga Ured za reviziju je omogućio stručno obrazovanje i usavršavanje za četiri uposlenika Ureda za reviziju.

12.1.2 Interna edukacija uposlenih

Interna edukacija uposlenih se odvijala kontinuirano tokom godine, uz redovan rad, putem uputstava i smjernica. Interna edukacija se odnosila na upoznavanje revizora sa značajnim pitanjima iz oblasti revizije i ostalih uposlenih sa važećim zakonskim i drugim propisima, kako bi se postigla bolja osposobljenost osoblja u cilju djelotvornijeg i efikasnijeg obavljanja planiranih aktivnosti u 2011. godini, kao i ostalog unapređenja rada, kroz dogradnju metodologije revizijskog rada i svih drugih elemenata neophodnih za izradu što kvalitetnijeg revizijskog izvještaja.

12.1.3 Ostala edukacija uposlenih

- Različiti ad-hoc seminari i radionice po pozivu domaćih i međunarodnih institucija iz oblasti računovodstva i revizije;
- Eksterni i interni radni sastanci vezano za nacrte zakona;
- Učešće na simpozijima i godišnjim skupovima strukovnih udruženja (ovlašteni revizori, interni revizori, certificirane računovođe);
- Edukacija uposlenika u pravnoj službi iz oblasti radnih odnosa i javnih nabavki;
- Edukacija osoblja, na seminarima iz oblasti moderne organizacije i komunikacije u skladu sa Evropskim principima;
- Edukacija iz oblasti IT;
- Edukacija o kancelarijskom i arhivskom poslovanju itd.

12.2 Komunikacijska politika

U Odjeljenju za ljudske resurse, komunikacije i međunarodne odnose, u 2011. godini, obavljali su se poslovi od značaja za ostvarivanje zadataka generalnog revizora i zamjenika generalnog revizora, kao i Ureda za reviziju u cjelini, u segmentu koji se odnosi na poslove i zadatke ovog odjeljenja.

Prema usvojenoj Komunikacijskoj politici VRI-a u BiH, Planu komunikacija na nivou VRI-a BiH, Politike komunikacija Ureda za reviziju sa okolinom, Vodiča za pristup informacijama, Procedura u odnosima s medijima i Zakona o slobodi pristupa informacijama u FBiH, Odjeljenje je u 2011. godini kontinuirano obavljao i unapređivao poslove iz domena eksterne i interne komunikacije (klijenti, Parlament FBiH, Vlada FBiH, Parlamentarna komisija odgovorna za reviziju, javnost, uposlenici) uz operativnu realizaciju aktivnosti, po ciljnim grupama, koje su zacrtane u Planu komunikacija VRI-a BiH.

Institucionalna komunikacija Ureda za reviziju, uz upravljanje informacijama, imala je za cilj praćenje i redovno procjenjivanje stavova i mišljenja javnosti o radu Ureda za reviziju, kao i promovisanju rada Ureda za reviziju, putem predstavnika medija i prezentacije putem Web – stranice Ureda za reviziju.

Komunikacija sa ciljnim grupama, koju je Ured za reviziju ostavarivao tokom protekle godine, bila je bazirana na principima:

- Što otvorenija komunikacija, vodeći računa o nadležnosti Ureda za reviziju;
- Ostvarena tako da sve osobe i institucije, koje su uključene u proces revizije primaju iste informacije;
- Ostvarena tako da se prave informacije pružaju blagovremeno.

Ostale aktivnosti iz domena komunikacija odnosile su se na kontakte sa sveukupnom javnošću (po zahtjevima institucija, organa, tijela, pojedinaca, ili samoinicijativno po procjeni Ureda za reviziju - preko 400), kao i na pisanu korespondenciju sa eksternim subjektima po njihovim različitim upitima i zahtjevima (preko 70 pismenih korespondencija).

Odnosi s predstvincima medija i drugih istraživačkih nevladinig institucija -TV i radio istupi i prilozi o radu Ureda za reviziju obavljeni su 75 puta, saopćenja za javnost ispred Ureda za reviziju bilo je pet, objavljenih intervjua u dnevnoj štampi predstavnika Ureda za reviziju bilo je 17, pismenih odgovora na novinarska pitanja bilo je sedam, prijema novinarskih ekipa 16, samoinicijativnog pisanja printanih medija o revizijskim izvještajima Ureda za reviziju 85 (prema pregledu raspoloživih dnevnih i sedmičnih novina), prijema ekipa nevladinih istraživačkih centara (Centar civilnih inicijativa, Centar za istraživačko novinarstvo, Centar za humanu politiku, PKF centar-SPEM projekat itd.) bilo je 17, okruglih stolova na temu revizije dva, pismenih statističkih analiza i podataka po zahtjevu različitih domaćih i inostranih istraživačkih institucija više puta.

U 2011. godini održane su dvije Press-konferencije na kojima su prezentirani glavni nalazi iz Izvještaja o izvršenim finansijskim revizijama za 2010. godinu, kao i rezultati okončanih revizija učinka u 2011. godini. Sažeci glavnih nalaza sačinjeni su dva puta za potrebe press- konferencija. Pored toga, u 2011. godini održana je i zajednička Press-konferencija Parlamentarne komisije odgovorne za reviziju, Ureda za reviziju institucija u FBiH i predstavnika Švedskog državnog ureda za reviziju na temu revizije učinka.

Uz tekuće aktivnosti iz oblasti komunikacija, operativnom realizacijom Plana komunikacija u 2011. godini, obavljeni su i drugi zadaci koji su u nadležnosti Odjeljenja za ljudske resurse, komunikaciju i međunarodne odnose, bilo da se radi o aktivnostima iz nadležnosti Ureda za reviziju ili o povremenim aktivnostima, u okviru radnih grupa, koje je imenovao Koordinacioni odbor vrhovnih revizijskih institucija u BiH.

12.3 Međunarodna saradnja

Na polju međunarodne saradnje, Ured za reviziju je imao međunarodne kontakte, (po zahtjevima međunarodnih institucija, inicijativa, ili potreba, koji su prethodno procijenjeni u odnosu na nadležnost Ureda za reviziju, ili su se odvijali prema odlukama Koordinacionog odbora VRI-a BIH, koji, između ostalog, utvrđuje zajedničku strategiju VRI-a u BiH u odnosu na međunarodnu saradnju i određuje zastupanja u međunarodnim tijelima.

Najčešća saradnja u 2011. godini ostvarena je sa Švedskim državnim uredom za reviziju (SNAO), koji pruža podršku na Projektu institucionalne saradnje na reviziji javnog sektora, što je naročito omogućilo stjecanje savremenih znanja i usvajanja praksi iz oblasti revizije učinka. Koordinacioni odbor vrhovnih institucija za reviziju u Bosni i Hercegovini je, u skladu sa Projektom međunarodne razvojne saradnje, usvojio Plan implementacije Projekta saradnje između VRI-a BIH i SNAO za 2011. godinu i od tada su intenzivirane aktivnosti vezane za rad radnih grupa imenovanih od strane Koordinacionog odbora vrhovnih institucija za reviziju u BiH. Radne grupe su sačinjavali predstavnici sve tri vrhovne revizijske institucije u BiH, koji su dali svoj puni doprinos u radu. Iz zajedničkih aktivnosti članova radnih grupa proizšli su određeni jedinstveni dokumenti, koji se odnose na VRI-e u Bosni i Hercegovini.

Međunarodna saradnja odnosila se i na studijska putovanja u inozemstvo i prisustvovanja raznim kongresima, konferencijama, sastancima i seminarima radi proširivanja stručnih znanja i iskustava drugih zemalja i korisne razmjene iskustava iz oblasti koje su direktno ili indirektno vezane za obavljanje revizijske funkcije.

Menadžment Ureda za reviziju u 2011. godini obavio je i nekoliko studijskih posjeta drugim vrhovnim revizijskim institucijama, radi sudjelovanja na simpozijima, a u svrhu razmjene pozitivnih iskustava iz rada revizijskih institucija (Slovenija, Švedska, Norveška), a Ured za reviziju je u oktobru 2011.godine primio delegaciju vrhovne revizijske institucije Crne Gore.

Po ovlaštenju Menadžmenta Ureda za reviziju, različitim sastancima, seminarima i simpozijima prisustvovali su rukovodioci sektora, kao i drugi uposlenici. Tako je aktivno učeće u radu seminara u Beogradu na temu revizija budžetskih računa i konsolidovani finansioski izvještaji imao jedan od rukovodilaca sektora za finansijsku reviziju, dok su drugi bili prisutni na drugim seminarima.

O nastavku suradnje između VRI-a u BiH i SNAO u 2011.godini, na razvoju revizije učinka, odlučio je Koordinacioni odbor vrhovnih revizijskih institucija u BiH i o tome zaključio poseban ugovor sa Švedskim državnim uredom za reviziju.

Upozlenici Ureda za reviziju su, kao članovi radnih grupa, u 2011. godini, u sklopu studijskih putovanja koje su obavili, doprinijeli razvoju međunarodne saradnje između ureda za reviziju u BiH i zemalja kojima su bili u posjeti.

13 Ostala saradnja Ureda za reviziju

U 2011. godini nastavljena je saradnju sa domaćim i međunarodnim institucijama:

- Saradnja sa VRI BiH, VRI RS, VRI Brčko Distrikt,
- Švedski državni ured za reviziju (SNAO) – na razvoju međunarodne saradnje između vrhovnih revizijskih institucija u BiH i SNAO, sa akcentom na implementaciji projekta revizije učinka,
- OSCE – interna revizija i interna kontrola-suradnja sa parlamentima,
- Ured Vlade Velike Britanije - SPEM Projekat-upravljanje javnim finansijama,
- EU - podrška uvođenju javne interne finansijske kontrole u BiH,
- EUPPP, program podrške Evropske unije sistemu javnih nabavki u BiH,
- USAID - PARE Projekat - Pomoć u računovodstvu i reviziji javnih finansijskih komunikacija između VRI-a u BiH i medija,
- USAID - interna revizija i interna kontrola,
- Svjetska banka – PEFA – Misija za konsultacije o upravljanju javnim finansijama; strukturalno prilagođavanje javnog finansiranja, što je od velikog značaja za jačanje finansijske discipline, transparentnosti i odgovornosti u radu javnog sektora; DPL2 - korporativno upravljanje u državnim preduzećima,
- SIGMA- Kolegijalna revizija o vrhovnim revizijskim institucijama u BiH,
- PKF - Projekat podrške uvođenju javne interne finansijske kontrole
- Transparency International – finansiranje političkih partija - revizija javnog sektora – mehanizmi koordinacije,
- USAID – Projekat jačanja uloge parlamentarnih komisija odgovornih za reviziju u BiH; pružanje pravne pomoći u borbi protiv korupcije,
- EU i MM – razvoj administracije i izgradnja institucija sistema u BiH,
- Kongresi (INTOSAI, EUROSACI).

14 Ostale aktivnosti Ureda za reviziju

Protekla godina je bila i u znaku obaveznih aktivnosti proisteklih po dobijanju certifikacije Sistema menadžmenta kvaliteta i u tom kontekstu uložen je maksimalan napor kako bi se zadovoljilo uslovima, koje zahtijeva Sistem menadžmenta kvaliteta prema ISO-9001:2000. U kontekstu toga, u 2011. godini vršen je nadzor nad aktivnostima koje podrazumijeva Sistem menadžmenta kvalitetom po svim segmentima, kako bi se ispunili svi zahtjevi Standarda ISO 9001:2000 i s uspjehom, u 2012. godini, nastavio primjenjivati Sistem menadžmenta kvalitetom (QMS), uz stalnu obavezu njegovog održavanja i poboljšavanja u skladu sa zahtjevima Standarda ISO 9001:2000.

15 Zaključni rezime

Cilj svih aktivnosti i zadataka koje je izvršio Ured za reviziju u 2011. godini, uz stalno unapređenje rada i kontinuiranu edukaciju osoblja za vršenje kvalitetne revizije, je kontinuirano podizanje i jačanje kvaliteta rada, osiguranje povjerenja javnosti u pouzdanost revizijskog izvještavanja, s posebnim akcentom na implementaciji preporuka revizije, koje osiguravaju pozitivne pomake u radu revidiranih subjekata, što svakako značajno utječe na disciplinu u trošenju javnog novca, povećanju odgovornosti javnih dužnosnika i povećanju efikasnosti državne administracije.

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, u skladu sa zakonskim ovlaštenjima i postavljenim ciljevima u misiji i viziji svoga djelovanja želi pružiti pomoć i biti poticaj izgradnji institucija sistema u FBiH na način da predstavnicima zakonodavne i izvršne vlasti omogući ispravno djelovanje u cilju postizanja pozitivnih učinaka na dobrobit cjelokupne zajednice.

Zamjenik generalnog revizora:

Branko Kolobarić, dipl. oec.

s.r.

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

s.r.